

Opinia Komitetu Regionów „Europejska i międzynarodowa mobilność urzędników i innych pracowników administracji lokalnej i regionalnej w Unii Europejskiej”

(2012/C 9/13)

KOMITET REGIONÓW

- Stwierdza, że z uwagi na bliski kontakt, jaki mają na co dzień urzędnicy i inni pracownicy administracji lokalnej i regionalnej ze społeczeństwem oraz przedstawicielami lokalnymi, mobilność tej kadry w kontekście uczenia się przez całe życie poprzez tymczasowe oddelegowanie do innej jednostki samorządu terytorialnego wzmocniłaby jej rolę w przekazywaniu przesłania europejskiego.
- Zauważa, że europejska i międzynarodowa mobilność pracowników szczebla lokalnego i regionalnego może pomóc państwom członkowskim w tworzeniu nowoczesnej i sprawnej administracji obejmującej struktury, zasoby ludzkie i kompetencje w zakresie zarządzania, które są niezbędne do wprowadzenia w życie dorobku prawnego UE.
- Stwierdza, że mobilność pomoże zmniejszyć bariery językowe w Europie dzięki zachęcaniu urzędników i innych pracowników do nauki kolejnych języków.
- Zwraca uwagę na niedawny wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE, w którym stwierdza się, że osoby zatrudnione przez organ administracji publicznej w jednym państwie członkowskim i przeniesione do innego organu nie powinny doświadczać znacznego obniżenia wynagrodzenia wyłącznie z powodu przeniesienia.

Sprawozdawca Mireille LACOMBE (FR/PSE), członek rady generalnej Puy-de-Dôme

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Uwagi ogólne

Przyczyny, dla których Komitet Regionów zdecydował się opracować opinię z inicjatywy własnej na powyższy temat

1. Przypomina, że w Traktacie z Lizbony wzmocniono wymiar terytorialny integracji europejskiej i zapewniono podstawę prawną do urzeczywistnienia wielopoziomowego sprawowania rządów. W tej ostatniej kwestii Komitet Regionów zaproponował szereg działań w Białej księdze na temat wielopoziomowego sprawowania rządów ⁽¹⁾.

2. Odnotowuje, że całkowita realizacja strategii „Europa 2020” wymaga zaangażowania władz samorządowych w jej projektowanie i wdrażanie, między innymi w wypadku inicjatyw przewodnich „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” ⁽²⁾ oraz „Mobilna młodzież” ⁽³⁾.

3. Uważa, że wzmocnienie (poprzez współpracę zdecentralizowaną) roli jednostek samorządu terytorialnego w procesie rozszerzania UE i w ramach polityki sąsiedztwa oraz stosunków zewnętrznych, zwłaszcza w zakresie pomocy na rzecz rozwoju, zgodnie z postulatem wyrażonym w opinii „Władze lokalne: podmioty rozwoju” ⁽⁴⁾, wymagać będzie odpowiedniego przystosowania zasobów ludzkich, by umożliwić właściwe zrozumienie europejskiej polityki publicznej i podejmowanie proaktywnych działań w tym zakresie.

4. Stwierdza, że z uwagi na bliski kontakt, jaki mają na co dzień urzędnicy i inni pracownicy administracji lokalnej i regionalnej ze społeczeństwem oraz przedstawicielami lokalnymi, mobilność tej kadry w kontekście uczenia się przez całe życie poprzez tymczasowe oddelegowanie do innej jednostki samorządu terytorialnego wzmocniłaby jej rolę w przekazywaniu przesłania europejskiego.

5. Odnotowuje, że sektor publiczny stanowi około 20,3 % rynku pracy w całej UE ⁽⁵⁾. Mobilność urzędników i innych pracowników administracji lokalnej w celu promowania wymiany doświadczeń i wiedzy zawodowej wpisuje się w postanowienia dotyczące swobodnego przepływu pracowników wewnątrz UE zawarte w art. 45 TFUE oraz stanowi zasadniczy element idei obywatelstwa Unii.

6. Przypomina swoje zaangażowanie na rzecz mobilności, zarówno edukacyjnej, jak i zawodowej: oprócz wnoszenia istotnego wkładu do rozwoju osobistego i zawodowego, mobilność pomaga umocnić tożsamość europejską, a jednocześnie zwiększyć spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną w Unii Europejskiej ⁽⁶⁾.

7. Wskazuje, że zgodnie z zasadą pomocniczości, w większości państw członkowskich władze samorządowe są bezpośrednio odpowiedzialne za koncepcję i realizację usług publicznych oraz zapewnienie możliwie najbardziej efektywnego funkcjonowania administracji. Płaszczyzna lokalna i regionalna jest skarbnicą wiedzy i doświadczeń. To właśnie na tym szczeblu wymiana sprawdzonych rozwiązań pozwoli na znalezienie jak największej ilości innowacyjnych rozwiązań.

8. Stwierdza, że brakuje informacji na temat możliwości w zakresie europejskiej i międzynarodowej mobilności urzędników i innych pracowników administracji lokalnej, co utrudnia wymianę między jednostkami samorządu terytorialnego.

Jakie mogą być pozytywne skutki europejskiej i międzynarodowej mobilności urzędników i innych pracowników administracji lokalnej i regionalnej?

9. Zauważa, że europejska i międzynarodowa mobilność pracowników szczebla lokalnego i regionalnego może pomóc państwom członkowskim w tworzeniu nowoczesnej i sprawnej administracji obejmującej struktury, zasoby ludzkie i kompetencje w zakresie zarządzania, które są niezbędne do wprowadzenia w życie dorobku prawnego UE.

10. Popiera pozytywny wpływ transnarodowej mobilności na spójność. Urzędnicy biorący udział w programach mobilności przyczyniają się bezpośrednio lub pośrednio do poprawy funkcjonowania całego społeczeństwa na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym. Badania pokazują, że kapitał społeczny ma bezpośredni pozytywny wpływ na poziom wzrostu w europejskich regionach ⁽⁷⁾.

11. Podkreśla, że obok demokratycznego sprawowania rządów sprzyjającego zaangażowaniu danej społeczności, współpraca samorządów terytorialnych stanowi potężny czynnik rozwoju lokalnego za sprawą różnorodności sektorów działania oraz podmiotów publicznych i prywatnych, po których wsparcie można sięgnąć. Współpraca ta może również sprzyjać organizacji produkcji, obiegu handlowego i działań gospodarczych z korzyścią dla społeczności lokalnej i środowiska naturalnego.

12. Stwierdza, że mobilność pomoże zmniejszyć bariery językowe w Europie dzięki zachęcaniu urzędników i innych pracowników do nauki kolejnych języków.

13. Podkreśla rolę samorządu terytorialnego w kontekście mobilności transgranicznej oraz wkład tejże mobilności zarówno we wzmacnianie integracji europejskiej, jak też w zaznajamianie krajów kandydujących ze wspólnotowym dorobkiem prawnym. Ze względu na to, że władze samorządowe posiadają szerokie doświadczenie i wiedzę na temat kwestii administracyjnych, to właśnie na tym szczeblu pojawiają się najlepsze rozwiązania i powstają ważne partnerstwa.

⁽¹⁾ CdR 89/2009 fin.

⁽²⁾ COM(2010) 682 wersja ostateczna.

⁽³⁾ COM(2010) 477 wersja ostateczna.

⁽⁴⁾ CdR 312/2008 fin.

⁽⁵⁾ SEC(2010) 1609 wersja ostateczna.

⁽⁶⁾ CdR 292/2010 fin.

⁽⁷⁾ Beugelsdijk et van Schaik, „Social Capital and Regional Economic Growth”, 2003.

2. Proponowane działania

14. Komitet wzywa Komisję Europejską do promowania europejskiej i międzynarodowej mobilności urzędników i innych pracowników organów władz lokalnych i regionalnych, by poprawić współpracę między miastami i regionami dzięki wprowadzeniu bazy danych w formie portalu internetowego, gdzie prezentowano by sprawdzone rozwiązania, projekty, oferty w zakresie mobilności oraz związane z nią warunki prawne i ekonomiczne. Komisja mogłaby korzystać z informacji zebranych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, a także udostępnić je urzędnikom i innym pracownikom administracji lokalnej.

15. Podkreśla, że należy w szerszym stopniu uwzględnić coraz większą rolę jednostek samorządu terytorialnego w kontekście pomocy na rzecz rozwoju i programów współpracy międzynarodowej z krajami rozwijającymi się⁽⁸⁾.

16. Wzywa do zwrócenia większej uwagi na rolę władz samorządowych w obszarze współpracy, pamiętając o ich poważnym zaangażowaniu w tej dziedzinie. Wydaje się, że mają one najlepsze możliwości promowania mobilności przy jednoczesnym poszanowaniu zasady pomocniczości. Powinny one uczestniczyć w przygotowywaniu programów współpracy, wraz z urzędnikami i innymi pracownikami administracji lokalnej i regionalnej, którzy zajmują się polityką na szczeblu lokalnym i europejskim.

17. Proponuje, by urzędnicy instytucji UE mogli zostać oddelegowani do samorządów terytorialnych.

18. Zwraca uwagę, że pracownicy europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej (EUWT) powinni zostać objęci przedmiotem niniejszej opinii. Europejska i międzynarodowa mobilność urzędników państw członkowskich UE najlepiej poddaje się próbie na obszarach transgranicznych, które mogą w tym zakresie pełnić funkcję laboratoriów Europy. W tym kontekście UE powinna wesprzeć rozwój usług informacyjnych dla pracowników transgranicznych, co w dużym stopniu sprzyjałoby mobilności.

19. Wzywa państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, by w porozumieniu z partnerami społecznymi wprowadziły przepisy prawne umożliwiające europejską i międzynarodową mobilność urzędników i pracowników administracji lokalnej i regionalnej, jak również pozwalające na przyjęcie urzędników administracji lokalnej i regionalnej z innych państw członkowskich. Takie przepisy są pożądane, aby właściwie określić prawa i obowiązki urzędnika lub pracownika w okresie trwania programu mobilności. Przepisy ramowe są równie ważne dla określenia kryteriów mobilności, w tym wymaganych kompetencji zawodowych i językowych, okresu tymczasowego oddelegowania do innego miejsca, porównania

samorządu terytorialnego, do którego przyjechał urzędnik z tym, w którym zwyczajowo pracuje, oraz określenia wartości dodanej tego przeniesienia dla zainteresowanej administracji.

20. Zwraca uwagę na niedawny wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE⁽⁹⁾, w którym stwierdza się, że osoby zatrudnione przez organ administracji publicznej w jednym państwie członkowskim i przeniesione do innego organu nie powinny doświadczać znacznego obniżenia wynagrodzenia wyłącznie z powodu przeniesienia.

21. Podkreśla, że ze względu na dużą liczbę kobiet zatrudnionych w sektorze publicznym, wszelkie środki powinny uwzględniać znaczenie wzmacniania równych szans dla kobiet i mężczyzn, również przez dostęp do odpowiedniej opieki nad osobami dorosłymi pozostającymi na utrzymaniu i dziećmi, tak by umożliwić kobietom szerszy udział w programach mobilności.

22. Podkreśla, że Komisja powinna przeprowadzić, we współpracy z zainteresowanymi stowarzyszeniami europejskimi, ocenę stanu mobilności urzędników administracji lokalnej i regionalnej w ostatnich pięciu latach, włączając w to ocenę wartości dodanej dla społeczeństwa oraz nowe kompetencje nabyte przez pracowników na poziomie zarządzania złożonymi projektami.

23. Proponuje, by Komisja Europejska organizowała we współpracy z Komitetem Regionów spotkania na temat mobilności, podczas których doszłoby do zbliżenia instytucji europejskich i władz samorządowych. Umożliwiłoby to wymianę urzędników i innych pracowników administracji lokalnej biorących udział w mobilności z pracownikami, którzy pragną rozwijać karierę za granicą. Można by utworzyć nagrodę za mobilność („Mobilis”) i przekazać ją władzom, które pragną wziąć udział w programach mobilności.

24. Sugeruje, by Komisja przeprowadziła studium wykonalności celem opracowania z czasem programu europejskiej wymiany urzędników i innych pracowników administracji lokalnej i regionalnej.

25. Domaga się utrzymania w nowej perspektywie finansowej UE wsparcia finansowego dla mobilności pracowników administracji lokalnej, które udzielane jest obecnie poprzez takie programy jak INTERREG IVC, URBACT i CARDS.

26. Proponuje, by Komisja rozpoczęła kampanię informacyjną na temat wartości dodanej mobilności pracowników administracji lokalnej w celu zachęcenia do wymiany sprawdzonych rozwiązań między samorządami UE, jak również z samorządami krajów kandydujących i państw trzecich.

Bruksela, 12 października 2011 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ CdR 408/2010 fin.

⁽⁹⁾ Scattolon Sprawa C-108/10